

/instituut voor de Nederlandse taal/

Stageplaatsen voor de opbouw van de Database Geschiedenis Nederlandse Taalkunde (DAGENTA)

Contact & begeleiding: [Nicoline van der Sijs](#)

In het verleden is de Database Geschiedenis Nederlandse Taalkunde (DAGENTA) gelanceerd op: <https://cls.ru.nl/dagenta/>, en momenteel werken we aan een uitgebreide versie die beschikbaar wordt gesteld op het Instituut voor de Nederlandse Taal. Zie voor de achtergrond neerlandistiek.nl.

Het doel van DAGENTA is om historische werken over de Nederlandse taal te ontsluiten, met name grammatica's, spellinggidsen en eentalige en meertalige leerboekjes, en daarmee het historisch taalonderzoek te stimuleren en vergemakkelijken, zowel voor de neerlandici in de Lage Landen als voor de neerlandici extra muros. Historische werken over het Nederlands zijn vanaf de 16e eeuw verschenen, in de Lage Landen, maar ook daarbuiten, zoals in buurlanden, Zuid-Afrika, Amerika, Indonesië, Suriname, de Nederlandse Antillen. Van de elders verschenen werken is lang niet altijd een exemplaar beschikbaar in Nederland. Dergelijke werken kunnen nu voor het eerst systematisch worden opgespoord, doordat bibliotheekcatalogi digitaal raadpleegbaar zijn en er steeds meer werken gescand worden. Het almaar groeiende overzicht wordt via DAGENTA voor onderzoekersdoeleinden in open access beschikbaar gesteld.

Via de historische taalboeken kunnen we bijvoorbeeld achterhalen hoe men in het verleden dacht over het Nederlands en de Nederlandse dialecten, hoe de standaardtaal vorm kreeg, hoe Nederlands aan buitenlanders werd onderwezen, hoe de uitspraak van het Nederlands in het verleden klonk en welke uitspraak gold als beschaafd en welke als 'plat'. DAGENTA maakt het niet alleen mogelijk oude taalkundige werken en grammatica's kwalitatief inhoudelijk te bestuderen, maar ook kwantitatief. Zo kan onder andere worden bekeken hoe en wanneer taalregels opkwamen, hoe die zich verspreidden, en welke argumenten werden gebruikt om regels te ondersteunen. En tot slot toont DAGENTA een kwantitatief overzicht van het aantal taalpublicaties door de eeuwen heen en het onderwerp ervan.

/instituut voor de Nederlandse taal/

Voor de uitbreiding van DAGENTA zoekt het Instituut voor de Nederlandse Taal in Leiden stagiairs of vrijwilligers.

Werkzaamheden

De taken van de stagiairs of vrijwilligers zijn:

- Zelfstandig in digitale catalogi van bibliotheken in binnen- en buitenland zoeken naar taalkundige werken en werkjes waarin het Nederlands een rol speelt, zoals leerboekjes van het Nederlands en een andere taal, grammatica's, taalgidsjes met dialogen in onder andere het Nederlands en woordenboekjes.
- Systematisch gedrukte bibliografische overzichten nalopen.
- Contacten leggen met bibliothecarissen in binnen- en buitenland en met verenigingen neerlandistiek in den vreemde om zo relevante titels en werkjes op te sporen.
- Gevonden titels en bibliografische gegevens toevoegen in een Excelbestand.
- Aan zoveel mogelijk titels digitale bestanden (pdf's) of links hechten, die via de catalogi en internet zijn opgespoord.

De stage kan een onderzoeksgedeelte bevatten, maar dat is niet strikt noodzakelijk. Het onderzoeksgedeelte kan draaien om een van de onderzoeksmogelijkheden die hierboven genoemd zijn. Van de stagiairs wordt verwacht dat zij nauwkeurig werken, eigen initiatief vertonen en zelfstandig kunnen werken. Eigen suggesties voor de aanpak worden gewaardeerd.

Studierichting

Studenten van alle letterenstudies, inclusief boekhistorie, worden van harte uitgenodigd te reageren.

Praktische informatie

Een week van 28 uur telt als 1 studiepunten. De aanbevolen stageduur bedraagt drie maanden, maar hiervan kan worden afgeweken. Het Instituut voor de Nederlandse Taal biedt een

/instituut voor de Nederlandse taal/

werkplek, computer, begeleiding en een kleine onkostenvergoeding. Het werk kan indien gewenst in overleg deels thuis worden uitgevoerd.

Het Instituut voor de Nederlandse Taal (INT) in Leiden is dé plek voor iedereen die iets wil weten over het Nederlands door de eeuwen heen. Het is een breed toegankelijk wetenschappelijk instituut dat alle aspecten van de Nederlandse taal bestudeert, waaronder de woordenschat, grammatica en taalvariatie.

Begeleiding

Voor meer informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met

Prof. dr. Nicoline van der Sijs: post@nicolinevdsijs.nl

Instituut voor de Nederlandse Taal

Rapenburg 61

2311 GJ Leiden